

FM: Jūnijā strauja izaugsme Latvijas rūpniecībā

Publicēts: 31.01.2018.

Ziņas par rūpniecībā saražotās produkcijas rezultātiem turpina iepriecināt, jo šā gada jūnijā rūpniecības izlaide pārsniedza iepriekšējā mēneša rekordapjomu, tādējādi sasniedzot vēl augstāku izlaides līmeni. Tā rezultātā rūpniecības izaugsme 2016. gada jūnijā, salīdzinot ar pērnā gada jūniju, sasniedza 7,9%, kas ir straujākais nozares gada pieauguma temps kopš 2015. gada marta.

Būtiskāko devumu nozares izaugsmē nodrošināja apstrādes rūpniecības kāpums par 8,2% salīdzinājumā ar pērnā gada jūniju. Jāatzīmē, ka arī apstrādes rūpniecībā šā gada jūnijā tika sasniegts vēsturiski augstākais saražotās produkcijas apjoms. Starp apstrādes rūpniecības apakšnozarēm izaugsmi uzrādīja gandrīz visas, tai skaitā arī īpatsvara ziņā lielākās apakšnozares – kokapstrāde, pārtikas produktu ražošana un gatavo metālizstrādājumu ražošana.

Kokrūpniecība jūnijā uzrādījusi spēcīgāko izaugsmi šogad – tās pieaugums sasniedza 12%, šā gada jūnija izlaidi salīdzinot ar pērnā gada attiecīgajā mēnesī saražoto. Kā liecina apstrādes rūpniecības apgrozījuma dati, kokapstrādi šogad sekmē realizētās produkcijas pieaugums gan eksportā, gan vietējā tirgū. Taču, ņemot vērā kokrūpniecībā saražotās produkcijas lielo eksporta īpatsvaru, tieši ārējais pieprasījums nodrošinājis apakšnozares panākumus. Tā 2016. gada pirmajā pusgadā, salīdzinot ar 2015. gada atbilstošo laika posmu, koksnes un koka izstrādājumu eksports pieaudzis par 5,4%.

Savukārt pārtikas produktu ražošanas izaugsme bija neliela, taču gaidīta jau vairākus mēnešus. Šā gada jūnijā salīdzinājumā ar pērnā gada jūniju pārtikas rūpniecības apakšnozare palielinājās par 1,6%, uzrādot pirmo kāpumu kopš šā gada februāra. Līdz ar šo mēnesi ir izzdusis bāzes efekts no 2015. gadā Krievijas noteiktā importa embargo zivju produkcijai, tādējādi var cerēt, ka izaugsme pārtikas produktu ražošanā turpināsies arī nākamajos šā gada mēnešos. Latvijas pārtikas nozari arī šogad skārušas grūtības realizēt produkciju ārējos tirgos, par ko liecina eksporta apgrozījuma samazinājums gada pirmajā pusē par 12,9%, ko noteica gan cenu kritums, gan pastiprināta konkurence Eiropas Savienībā. Tāpēc Latvijas pārtikas ražotāji ir aktīvi strādājuši pie jaunu noieta tirgu meklējumiem, kas ir laikietilpīgs un sarežģīts process, taču ir jau rezultējis ar zināmiem panākumiem. Tā, piemēram, jaunākās ziņas vēsta, ka Latvijas ražotāji turpmāk varēs eksportēt piena produkciju uz Meksiku. Jāatzīmē, ka vietējā tirgū pārtikas produktu ražotājiem ir veicies labāk, kur apgrozījums šā gada pirmajā pusē pieaudzis par 1,4%.

Šis gads ir veiksmīgs gatavo metālizstrādājumu ražotājiem – jau piekto mēnesi pēc kārtas apakšnozarē tiek reģistrēta izaugsme, kas šā gada jūnijā veidoja 15,5%. Arī šīs apakšnozares izaugsmi, līdzīgi kā kokapstrādi, veicina eksports.

Augstus pieauguma tempus šā gada jūnijā uzrādīja arī tādas apstrādes rūpniecības apakšnozares kā iekārtu un ierīču remonts (+43,4% gada griezumā), datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana (+16,8%), nemetālisko minerālu izstrādājumu jeb būvmateriālu ražošana (+8,6%). Lai arī šis nav lielākās apstrādes rūpniecības apakšnozares, tām ir samērā nozīmīgs īpatsvars nozarē, un jāatzīst, ka ar tik spēcīgiem izaugsmes tempiem tās ir nodrošinājušas būtisku devumu apstrādes rūpniecības kopējā pieaugumā.

Izlaides apjomu kritumi šā gada jūnijā reģistrēti vien dažās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs – automobiļu un piekabju ražošanā, apģērbu ražošanā, gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošanā, kā arī iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošanā.

Kas attiecas uz abām pārējām rūpniecības nozarēm, elektroenerģijas un gāzes apgādes sektors 2016. gada jūnijā pieauga par 9,6% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūniju, taču ieguves rūpniecībā jūnijā gada izteiksmē reģistrēts samazinājums 3,2% apmērā.

Līdz ar to, noslēdzoties 2016. gada otrajam ceturksnim, kopējā rūpniecības izaugsme šajā periodā veidoja 4,4%, tai skaitā apstrādes rūpniecība pieauga par 4,6%. Savukārt šā gada pirmajā pusgadā kopumā salīdzinājumā ar pērnā gada pirmajiem sešiem mēnešiem rūpniecība pieauga par 4,1% un apstrādes rūpniecība – par 3,5%.

Saskaņā ar jaunāko aptauju rezultātiem Latvijas ekonomikas sentimenta indekss, tai skaitā arī Latvijas rūpnieku konfidence, jūlijā salīdzinājumā ar jūniju ir nedaudz samazinājusies. Tas varētu būt skaidrojams ar noskaņojuma svārstībām, ko izraisīja Lielbritānijas referenduma par izstāšanos no Eiropas Savienības rezultāti. Taču visdrīzāk šiem rezultātiem vismaz tuvākajā laikā nebūs taustāmu negatīvu seku uz Latvijas apstrādes rūpniecību, jo šo pašu aptauju detalizētāka analīze parāda, ka trešajā ceturksnī rūpnieki sagaida eksporta pasūtījumu pieaugumu. Tādējādi visai droši var teikt, ka nākamajos šā gada mēnešos apstrādes rūpniecība turpinās attīstīties un līdzīgi kā gada pirmajā pusē – būs svarīga Latvijas ekonomiskās izaugsmes veicinātāja.

Jūnijā strauja izaugsme Latvijas rūpniecībā

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-junija-strauja-izaugsme-latvijas-rupnieciba>